

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

Opinions of the Tourists using the Services at the Bangkok Art and Culture Centre

อรอินทร์ทรา สมิตตันต์¹ จตุพร บานชื่น²
ornintra smitthan, Jatuporn Banchuen

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากรในการวิจัยนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเยี่ยมชมหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.73 สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าเอฟ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.28$) รองลงมาคือ ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.26$) ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.25$) ด้านการจัดการอย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.23$) และด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่ ($\bar{x} = 4.21$) ตามลำดับ 2) ระดับการศึกษาสูงสุดมีความแตกต่างกันในความคิดเห็น ส่วนปัจจัยอื่นไม่มีความแตกต่างกัน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น

คำสำคัญ (Keywords) : ความคิดเห็น; นักท่องเที่ยว; หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

Received: 2025-10-23 Revised: 2025-11-18 Accepted: 2025-11-21

¹ นิสิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Student Master of Arts Social Development and Administration, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University. E-mail: ornintra.s@ku.th

² อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Advisor Master of Arts Social Development and Administration, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University. E-mail: jatuporn.b@ku.ac.th

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of tourist opinions of visitors to the Bangkok Art and Culture Centre; 2) compare their opinions, classified by personal factors; and 3) examine the relationship between personal factors, knowledge about cultural tourism, and their opinions. This quantitative research study focused on Thai tourists visiting the Bangkok Art and Culture Centre. The sample size was 400, drawn through accidental sampling. The research instrument was a questionnaire with an overall reliability of 0.73. Descriptive statistics, F-values, and Pearson's product moment correlation coefficient were used for analysis.

The results revealed that: 1) tourists expressed the highest overall satisfaction with the Bangkok Art and Culture Centre ($\bar{x} = 4.25$). The highest mean scores were found in the following aspects: safety of life and property ($\bar{x} = 4.28$), tourist satisfaction ($\bar{x} = 4.26$), importance of historical heritage and arts and culture ($\bar{x} = 4.25$), sustainable management in economic, social, and environmental dimensions ($\bar{x} = 4.23$), and cleanliness and capacity management ($\bar{x} = 4.21$), respectively. 2) Education level showed significant differences in opinions, while other factors did not. 3) Personal factors were not significantly related to tourists' opinions.

Keywords: Opinions; Tourists; Bangkok Art and Culture Centre

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางยอดนิยมของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ด้วยเสน่ห์ที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปะวัฒนธรรม อาหาร และบริการที่เป็นมิตร ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนไทยเป็นจำนวนมากในแต่ละปี เพื่อรักษาและเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น จำเป็นต้องทำความเข้าใจปัจจัยที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและสร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ต้องมีการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม และสามารถถ่ายทอดความรู้เหล่านั้นให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างน่าสนใจ เพราะส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเชิงศิลปะ รวมถึงความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเข้าร่วมกิจกรรมและการเรียนรู้ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากนักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการเรียนรู้และสัมผัสวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมจึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาการจัดการด้านศิลปวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยอนุรักษ์และสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ที่ก่อให้เกิดความน่าสนใจต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในประเทศ รวมไปถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครที่มีผู้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 284-293)

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่มีบทบาทในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยสู่สายตาชาวโลก อย่างไรก็ตาม การจัดการด้านการท่องเที่ยวของหอศิลป์ฯ ยังมีข้อจำกัดหลายประการ ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การให้ข้อมูลและความรู้แก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเป็นเกียรติศักดิ์ศรีกับประเทศรวมทั้งเพื่อให้สังคมมีแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครเป็นทางเลือกเพื่อจรรโลงยกระดับจิตใจควบคู่ไปกับความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุหอศิลป์ สำหรับประชาชนควรเป็นการลงทุนจากภาครัฐ โดยไม่แสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ เป็นการลงทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเช่นเดียวกับการสร้างสาธารณูปโภค การสร้างหอศิลป์เปรียบเป็นสาธารณูปโภคทางสมองหรือ software ทางปัญญาที่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการสร้าง hardware การก่อสร้างหอศิลป์บริเวณย่านปทุมวัน ซึ่งเป็นแหล่งรวมของเยาวชนวัยรุ่น จึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ เพื่อดึงดูดพวกเขาให้หันมาสนใจและมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ กิจกรรมต่างๆทางศิลปวัฒนธรรม ได้แสวงหาความรู้ความเข้าใจ ได้แสดงออก และพักผ่อนหย่อนใจในเวลาเดียวกัน เพื่อผลักดันให้หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ได้รับการบริการอย่างเข้าถึงง่ายและมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วม ได้แก่ ชมนิทรรศการ ดนตรี ภาพยนตร์ การแสดง โดยจัดว่าเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการจัดการด้านศิลปวัฒนธรรม (หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร, 2567)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เนื่องจากจะช่วยให้เข้าใจความต้องการของนักท่องเที่ยวและนำไปสู่การพัฒนาการจัดการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนและปรับปรุงการให้บริการ เพื่อสร้างความประทับใจและความพึงพอใจสูงสุดแก่นักท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยได้ในระยะยาว

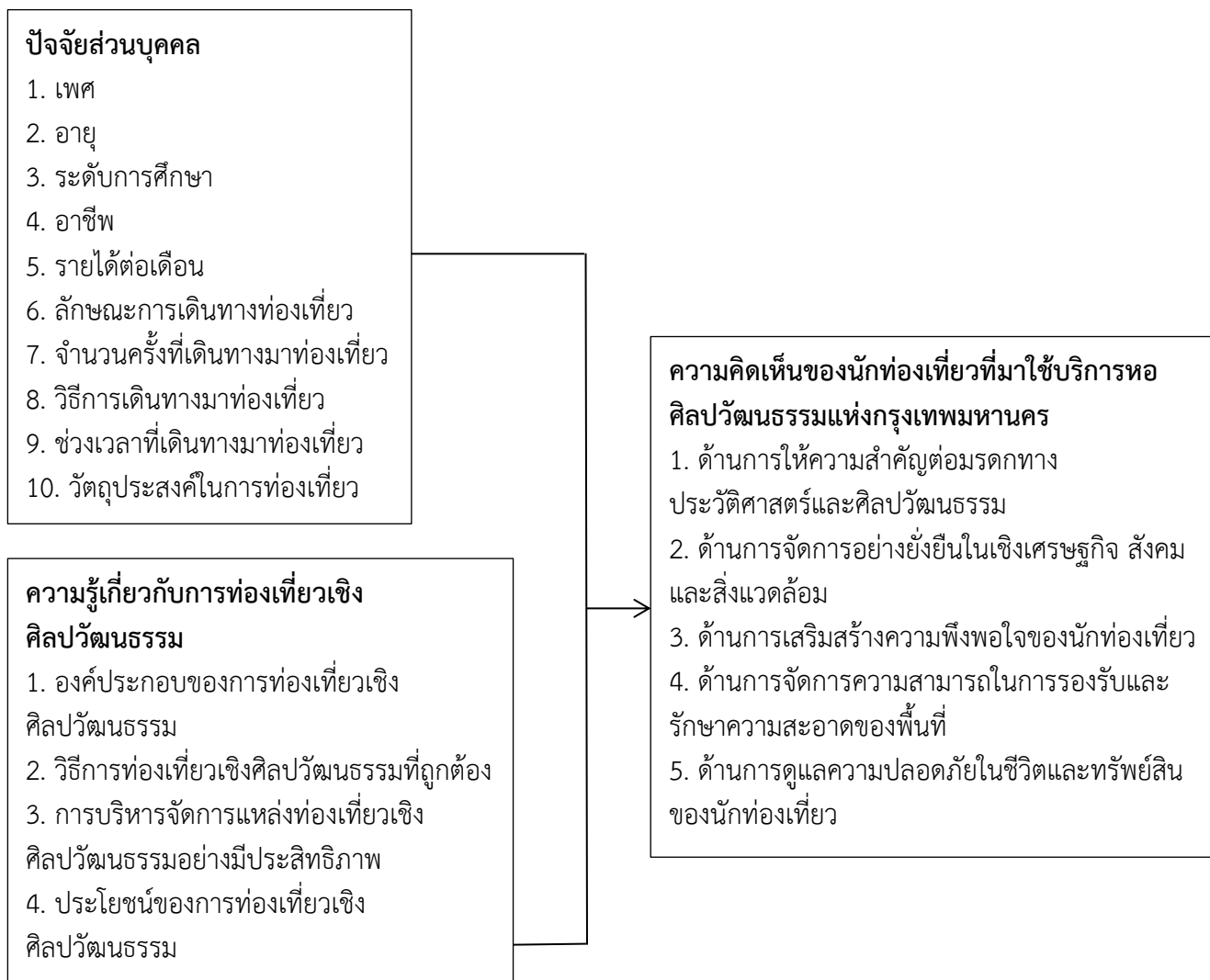
วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ด้านวิธีการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่ถูกต้อง ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ด้านการจัดการ

อย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่ และด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเยี่ยมชมหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณแบบไม่ทราบจำนวนประชากรตามสูตรของคอคเชน (Cochran, 1953) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 384 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อน จึงเก็บกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 400 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในบริเวณหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวบริเวณหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว วิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว และวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว ลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม วิธีการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่ถูกต้อง การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (close-ended questionnaire)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1. ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม 2. ด้านการจัดการอย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 3. ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 4. ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่ และ 5. ด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็นปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

4.2 ทดสอบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลที่มีค่าเฉลี่ย 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA)

4.3 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครกับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย(Research Results)

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชื่นชอบมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย โดยส่วนใหญ่เดินทางมาพร้อมครอบครัว และเป็นการมาเยือนครั้งแรก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาในวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อการพักผ่อนและคลายเครียด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหอศิลป์ผ่านทางโซเชียลมีเดีย

2. นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการมาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.28$) รองลงมาคือ ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 4.26$) ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.25$) ด้านการจัดการอย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.23$) และด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่ ($\bar{x} = 4.21$) ตามลำดับ รายละเอียดแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

(n=400)

การมาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม	4.25	0.70	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการอย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	4.23	0.71	มากที่สุด
3. ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	4.26	0.72	มากที่สุด
4. ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่	4.21	0.72	มากที่สุด
5. ด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว	4.28	0.71	มากที่สุด
รวม	4.25	0.71	มากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยรวมพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยววิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว และวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในเดินทางมาท่องเที่ยว ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว พบว่ามีความแตกต่างในความคิดเห็นทุกด้าน และ อาชีพมีความแตกต่างในความคิดเห็นด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับ

และรักษาความสะอาดของพื้นที่ และด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
รายละเอียดแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่ง
กรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ F-test

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาพรวม	ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม	ด้านการจัดการอย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม	ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่	ด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
เพศ	0.63	0.56	0.89	0.62	0.23	0.81
อายุ	0.53	0.62	0.57	0.61	0.60	0.27
ระดับการศึกษา	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
อาชีพ	0.17	0.31	0.38	0.01*	0.00*	0.00*
รายได้ต่อเดือน	0.83	0.82	0.75	0.98	0.86	0.72
ลักษณะการเดินทาง	0.69	0.92	0.85	0.33	0.66	0.69
จำนวนครั้งที่เดินทาง	0.67	0.27	0.82	0.39	0.22	0.67
วิธีการเดินทาง	0.47	0.47	0.75	0.19	0.32	0.61
ช่วงเวลาที่เดินทาง	0.63	0.55	0.20	0.93	0.81	0.65
วัตถุประสงค์ที่สำคัญในเดินทาง	0.34	0.23	0.19	0.34	0.42	0.53

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่ง
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยรวม แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยรวม

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาพรวม	ด้านการให้ความสำคัญต่อมรดกทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม	ด้านการจัดการอย่างยั่งยืนในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม	ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่	ด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
เพศ	X	X	X	X	X	X
อายุ	X	X	X	X	X	X
ระดับการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓
อาชีพ	X	X	X	✓	✓	✓
รายได้ต่อเดือน	X	X	X	X	X	X
ลักษณะการเดินทาง	X	X	X	X	X	X
จำนวนครั้งที่เดินทาง	X	X	X	X	X	X
วิธีการเดินทาง	X	X	X	X	X	X
ช่วงเวลาที่เดินทาง	X	X	X	X	X	X
วัตถุประสงค์ที่สำคัญในเดินทาง	X	X	X	X	X	X

✓ หมายถึง แตกต่าง

X หมายถึง ไม่แตกต่าง

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยววิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว และวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในเดินทางมาท่องเที่ยว ในภาพรวมและรายด้านของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยววิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว และวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในเดินทางมาท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครในภาพรวม แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครในภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	p-value
เพศ	-0.004	0.932
อายุ	-0.037	0.455
ระดับการศึกษาสูงสุด	0.090	0.071
อาชีพ	0.084	0.094
รายได้ต่อเดือน	0.021	0.675
ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว	0.033	0.509
จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว	-0.061	0.227
วิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว	-0.040	0.427
ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว	0.055	0.270
วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในเดินทางมาท่องเที่ยว	0.051	0.309
รวม	0.019	0.397

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในภาพรวมและรายด้านของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษา พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมในภาพรวมและรายด้านของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เชิงศิลปวัฒนธรรม	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	p-value
องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	0.056	0.264
วิธีการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่ถูกต้อง	0.037	0.461
การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	0.076	0.130
ประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	0.058	0.244
รวม	0.019	0.397

หมายเหตุ * ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยที่พบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการมาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครโดยรวมในระดับมากที่สุด และในรายด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรกันยา สุขจันทร์ (2562) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านราคา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการมาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เฉพาะนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครแตกต่างกันทุกด้าน แต่อาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในบางด้าน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านการจัดการความสามารถในการรองรับและรักษาความสะอาดของพื้นที่ และด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัชชญา คณิตเขตต์ (2560) ที่พบว่า ผู้เยี่ยมชมที่มีพื้นฐานการศึกษาและระดับความสนใจที่แตกต่างกัน ย่อมมีความต้องการและมุมมองต่อการให้บริการที่ต่างกัน กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา และกลุ่มที่มีพื้นฐานการศึกษาด้านศิลปะ อาจมีความต้องการสารสนเทศเฉพาะทางหรือกิจกรรมบางประเภทมากกว่าบุคคลทั่วไป เช่น ด้านความต้องการด้านสารสนเทศ และด้านกิจกรรมศิลปะ และแต่ละอาชีพมีวิถีชีวิตและประสบการณ์ที่ต่างกัน ทำให้เกิดความคาดหวังที่เฉพาะเจาะจงต่อ ด้านการจัดการ และ ด้านความปลอดภัย ของสถานที่สาธารณะ ซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกต่างของความคิดเห็นในด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทาง จำนวนครั้งที่เดินทาง วิธีการเดินทาง ช่วงเวลาที่เดินทาง วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมาใช้บริการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิไลพร เสถียรอุดร

(2561) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ รายได้ต่อเดือน วัตถุประสงค์ที่สำคัญในเดินทางต่างกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยว วิธีการเดินทางมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว และวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในเดินทางมาท่องเที่ยว ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครในภาพรวม ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัชชญา คณิตเขตต์ (2560) ที่พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความต้องการสารสนเทศ ความเข้าใจในงานศิลปะ และความคาดหวังต่อความรู้ที่ได้รับ เพศและอายุ มีความสัมพันธ์กับความสนใจในประเพณีพิธีการ กิจกรรมที่เข้าร่วม และความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สุขภาพ การเข้าถึงสำหรับผู้สูงอายุ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ด้านวิธีการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ที่ถูกต้อง ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรวิภา อรรคนิตย์ (2557) ที่พบว่า การมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ย่อมทำให้ผู้เข้าชมสามารถตีความงานศิลปะหรือประเมินการจัดการ ของสถานที่ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็นเชิงบวกกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ซึ่งเป็นกระบวนการให้ความรู้และประสบการณ์ สามารถช่วยให้ผู้เข้าชมเห็นคุณค่าของการใช้พิพิธภัณฑ์ศิลปะเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ ซึ่งหมายความว่า เมื่อผู้ชมได้รับความรู้ ความคิดเห็นต่อสถานที่ก็จะดีขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดต่อการให้บริการโดยรวม โดยเฉพาะด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว องค์ความรู้ที่ได้ชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพสามารถสร้างความไว้วางใจและทำให้เกิดประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ดี ส่งผลให้เกิดการบอกต่อเชิงบวกและมีแนวโน้มในการกลับมาใช้บริการซ้ำในอนาคต นอกจากนี้ ยังพบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาด การให้ข้อมูลที่ชัดเจน และการบริการของเจ้าหน้าที่ ล้วนมีส่วนสำคัญต่อภาพลักษณ์ที่ดีของหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จึงสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการบริการและส่งเสริมให้หอศิลป์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมที่มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาการให้บริการและกิจกรรม

วางแผนจัดกิจกรรมและนิทรรศการให้มีความหลากหลายทั้งด้านความลึกและเนื้อหา เพื่อตอบสนองความสนใจของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม นำเสนอข้อมูลด้วยสื่อหลากหลาย เช่น ภาพ เสียง วีดีโอ หรือคำอธิบายประกอบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย

1.2 การพัฒนาระบบสื่อสารและประชาสัมพันธ์

สร้างช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ใช้สื่อออนไลน์สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมบ่อย หรือจัดโปรโมชั่นเฉพาะกลุ่มตามอาชีพและความสนใจด้านศิลปวัฒนธรรม

1.3 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และพนักงาน

จัดอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความต้องการและลักษณะของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถให้คำแนะนำและบริการได้เหมาะสม ส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสาร การใช้สื่อดิจิทัล และการสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว

1.4 การประเมินผลและติดตามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

จัดทำการสำรวจความพึงพอใจเป็นระยะเพื่อปรับปรุงกิจกรรมและบริการให้ตรงกับความต้องการใช้ผลลัพธ์จากการสำรวจในการวางแผนพัฒนาบริการในระยะยาวและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ขยายกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษากับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้น เช่น นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคต่าง ๆ หรือกลุ่มที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน เพื่อให้ผลการวิจัยครอบคลุมมากขึ้น

2.2 ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน

การใช้วิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน จะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและสามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้ครบถ้วน

2.3 ศึกษาผลในระยะยาว

ติดตามความคิดเห็นและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในระยะยาว เพื่อเข้าใจแนวโน้มและปรับปรุงบริการให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรกันยา สุขจันทร์. (2562). พฤติกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2562/agbus10762ksuk_full.pdf สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2568.
- กรวิภา อรรถนิตย์. (2557). กระบวนการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในศิลปะของสังคมไทย กรณีศึกษาผู้เข้าชมหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://shorturl.asia/BNW7K> สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2568.

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2566 (Tourism Statistics 2023). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.mots.go.th/news/category/704> สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2567.
- ซ์ชญา คัญทเขตต์. (2560). ความต้องการสารสนเทศของผู้เยี่ยมชมหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1116/1/57903205.pdf> สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2568.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ดีไซน์.
- วิไลพร เสถียรอุดร. (2561). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/4021/1/wilaiporn_sath.pdf สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2568.
- หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร. (2567). หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.bacc.or.th/> สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2567.
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons.

